

Recenzija Kurikuluma za mađarski jezik i kulturu (C model)

1. Jesu li ishodi učenja i sadržaji primjereni razvojnoj dobi učenika?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
-------------------------	-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

2. Jesu li sadržaji i ishodi učenja primjereni broju sati nastave?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
-------------------------	-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

3. Jesu li sadržaji i ishodi učenja relevantni i utemeljeni na znanstvenim spoznajama predmetnog područja?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

4. Jesu li domene potrebne za predmetno područje dobro zastupljene?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

5. Sadrži li kurikulum odgovarajući omjer širine i dubine znanja, vještina i stavova iz predmetnog područja?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

6. Omogućava li kurikulum, posebice prijedlozi u poglavljima F i G (Učenje i Poučavanje, Vrednovanje) stjecanje navedenih ishoda učenja?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

7. Slijede li predloženi ishodi učenja i ostali elementi kurikuluma, europske i svjetske preporuke za predmetno područje?

1 – neprimjereni	2 – donekle primjereni	3 – uglavnom primjereni	4 – u potpunosti primjereni
------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------------

Obrazložite što treba promijeniti u slučaju da je Vaš odgovor 1., 2., ili 3.

8. Predložite i ostale izmjene ukoliko ih smatrate nužnima.

9. Vaš zaključni stav o predloženom kurikulumu.

Predloženi Kurikulum predmeta mađarski jezik i kultura (u nastavku: Kurikulum) sadržajno i metodološki u potpunosti zadovoljava potrebe nastavno-obrazovnog procesa mađarskog jezika i kulture za sve navedene dobne skupine u svih pet odgojno-obrazovnih ciklusa. U nastavku slijedi razrada ovoga zaključka.

U dijelu Kurikuluma o svrsi i opisu predmeta jasno je zadan profil predmeta i definirano mjesto predmeta Mađarski jezik i kultura (C model) s obzirom na posebnost sadržaja i primjenjivih metoda koje ovakav pristup podrazumijeva. Dane su naznake i međupredmetnih sadržaja koje je moguće razvijati ovim predmetom, a govori se i o dodatnoj edukativnoj, moralnoj i kulturološkoj vrijednosti koju učenik može dobiti na nastavi ovoga predmeta.

U dijelu Kurikuluma o odgojno-obrazovnim ciljevima oni su dovoljno široko postavljeni, ali ipak s izvedivim rezultatima što je dodatna vrijednost ovoga dokumenta. Iako je predmet Mađarski jezik i kultura kompleksan predmet koji podrazumijeva poučavanje i jezika i kulture u skupinama koje su razinom poznavanja jezika i pripadnosti različitim dobним skupinama značajno diferencirani, učitelj ili nastavnik bi mogao preširoko postaviti pojedine ciljeve, no ovim su dokumentom ciljevi jasno postavljeni s realnim očekivanjima u pogledu ostvarivanja rezultata prema kognitivnom razvoju učenika u svim odgojno-obrazovnim ciklusima.

Organizacijskih područja je dovoljno da pokriju sve sadržaje navedene u uvodnom dijelu Kurikuluma. Njihovim grafičkim prikazom pojačava se pragmatički učinak dokumenta i preglednost sadržaja što uvelike pomaže krajnjim korisnicima, učiteljima i nastavnicima, koji će ga upotrebljavati u osmišljavanju svoje nastave. Omjer organizacijskih područja mijenja se kognitivnim razvojem učenika, a do kraja će srednjoškolskog programa domena *jezik i komunikacija* ostati dominantna komponenta kurikuluma što je iznimno važan aspekt u ostvarivanju jezične kompetencija komunikacije na materinskom jeziku. Predloženim metodičkim rješenjima nakon svake obrazovne cjeline prati se kognitivni razvoj učenika, a ujedno se ima u vidu i potencijalne potrebe nastavnika. U Kurikulumu se daju cjeloviti opisi metodičkih rješenja nakon opisa svake domene proširene konkretnim savjetima za realizaciju nastave u kojima se isprepliću metode nastave materinskog i stranog jezika. Zbog nedostatka primjerenih nastavnih materijala i metodičkog priručnika za nastavnike Mađarskog jezika i kulture, izrada ovog dokumenta bila je od esencijalne važnosti, a Radna skupina je u potpunosti ispunila ovaj zahtjevni zadatak i zadala okvir na kojem se mogu dalje izrađivati materijali i nastavna pomagala za nastavu ovoga predmeta.

Odgojno-obrazovni ishodi postavljeni Kurikulumom u potpunosti su u službi namjene ovoga dokumenta i ostavljaju dovoljno mjesta autonomiji učitelja i nastavnika u svakodnevnom nastojanju postizanja rezultata na temelju zadanih ishoda. Učenik je u središtu cijelog procesa što odražavaju i preporuke za realizaciju rezultata i vrednovanje postignuća koja uključuju i individualne pristupe učenicima s različitim sposobnostima, socijalnom pozadinom i razinom prethodnog poznавanja mađarskog jezika. Preporuke za ostvarivanje ishoda odišu kreativnošću koju razvijaju nastavnički studiji filoloških smjerova te su dokazom visoke stručnosti kolega koji su činili Radnu skupinu.

U preporukama za učenje i poučavanje predmeta članovi Radne skupine uzeli su u obzir i cjelovitost učenikove osobe te u preporuke uključili i situacijsko učenje koje podrazumijeva uključivanje učenikove okoline u proces poučavanja i seli nastavu, usvajanje sadržaja i razvijanje jezičnih kompetencija izvan granica nastavnoga sata i fizičkih ograničenja škole te tako daje mogućnost učiteljima i nastavnicima da svoju kreativnost stave na probu i iskoristivši ove preporuke učenika ospособe za cjeloživotno učenje.

Načini vrednovanja u Kurikulumu uključuju individualne razlike učenika, ali ipak daju jedinstveni okvir jasno postavljajući sadržaje koji se moraju usvojiti za ocjenu dobar. Ulazne sposobnosti i znanja učenika teže je definirati od predmeta mađarskog jezika kao materinskoga jezika pa je vrednovanje u ovakvom kompleksnom predmetu dodatni izazov. Radna skupina se izvrsno snašla i ponudila iskoristiva rješenja koja će učitelji i nastavnici sigurno moći koristiti. U razradi načina vrednovanja Radna skupina je izdvojila i izvješćivanje o postignutim rezultatima kao važan aspekt poučavanja predmeta jer na taj način ne samo učitelj ili nastavnik, već i učenik i roditelj dobiva pravovremenu informaciju o svom napretku.

Predloženi kurikulum, osim što sadržajno i formalno zadovoljava smjernice dane za ovaku vrstu dokumenata, u potpunosti prati Koordinirani metodološki pristup izradi kurikularnih dokumenata pa je tako i metodološki primjeren ustrojen te se bez dodatnih izmjena predlaže njegova primjena u odgojno-obrazovnom procesu.

Mjesto, datum:

U Osijeku 22. svibnja 2020.

Potpis

Ana Lehocki-Samardžić

